

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum,
quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in
tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiarvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

298. An beneficia unita, extincta, vel suppressa, vel parentia redditibus
resignari possint.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](#)

Sectio I. Caput IV.

148

Quæstio 298. An beneficia unita, extincta, vel suppressa, vel carentia redditibus resignari possint?

Respondeo ad primum primò: beneficia unita nec resignari in favorem, nec permutari possunt, antequam unio sortita suum effectum, v.g. beneficium Titii est unitum meo beneficio, vel monasterio alicui, aut Collegio vel Seminario, ut post mortem Titii hac unio sortitatur suum effectum, Titius illud beneficium resignare non potest in alicuius favorem, aut permutare cum alterius beneficio. Pirk. ad tit. de renunc. n. 15, Chok. de perm. p. 2. c. 8. n. 1. Azor. p. 2. l. 7. c. 25. q. 8. Paris. l. 2. q. 9. n. 1. & 2. citans Felin. in c. nostr. de re script. n. 23. Feder. de Senis. de permut. benef. q. 33. Garc. p. 11. 6. 4. n. 27, citans Bellam, de permut. benef. p. 3. q. 7. dicentem in hoc concordare omnes. Oldr. conf. 257. à n. 20. Pavin. depot. cap. sed. vac. q. 3. p. 2. n. 18. Zerol. in pr. Ep. p. 1. v. unio. §. 7. Hojed. Rebuff. &c. modò tamen unio sit legitimè facta, ita ut de jure teneat, & modò unio ipsa tota permutationem & resignationem præcedat, ut Garc. loc. cit. Constat responsio ex Trid. sess. 21. c. 5. ubi in fine dicitur: uniones non possunt revocari, nec quoquo modo infringi, etiam ex causa resignationis &c. & sess. 23. c. 18. ubi: nec per resignationem ipsorum beneficiorum uniones & applications suspendi, vel ullo modo impediri possunt &c. jam verò si valida esset talis resignatione vel permutatio, omnino rolleretur unio, cum unus resignare posset beneficium alteri, & ille rursus alii, ut nunquam locus esset unioni. Paris. loc. cit. n. 5. Pirk. loc. cit. atque hoc ipsum directè esset contra conditionem facta unionis, cum hæc facta sit, ut habeat locum, quamprimum beneficium vacaverit per cessum vel decesum, quæ verba non capiunt renunciationem illius in favorem, sed tantum resignationem simplicem & mortem. Paris. loc. cit. n. 12. citans Cassad. decis. 3. de renunc. &c. Deinde per unionem factam Collegio, monasterio vel beneficio meo est jus quæsum collegio, monasterio, mihi ad beneficium Titii; quod jus auferri monasterio vel mihi non potest per resignationem. Pirk. loc. cit. Et sic non magis beneficium unitum transferri potest in alium per renunciationem, quam subiecta restitutioni alienari. Paris. n. 5. Pirk. loc. n. 15.

2. Proceditque responsio, etiam si resignatione in favorem vel permutatio hæc facta coram Papa (subintellige non facta mentione unionis) effectus enim unionis in hoc casu non tollitur per Papæ provisionem subsequentem, ne unio evadat inutilis per frequentes & plures similes provisiones & permutations, juxta dicta. Garc. loc. cit. n. 28. citans Bellam, ubi ante. q. 9. n. 11. Zerol. Azor. ubi ante. Rebuff. in pr. tit. de unionis revocatione. n. 32. Et sic invalida erit talis resignatione & permutatio; tum quia gratia est subreptiæ obtenta ob tacitam veritatem, quæ exprimi debebat; tum quia verosimile non est, Papam voluisse tollere & impedire effectum unionis; cum non soleat concedere literas præjudiciales alteri; nisi id exprimat; præterim, cum unio beneficiorum non fiat, nisi ob necessitatem vel utilitatem Ecclesiærum. Paris. à n. 14. & ex eo Pirk. loc. cit. Quod si tamen permutatio vel resignatione in favorem facta esset coram Papa cum narrativa unionis, Papa admittendo resignationem, & conferendo beneficium ei, in cuius favorem resignatum cum clausula: & non alias,

suspendere videtur, (prout potest ob plenissimam, quam in omnia beneficia habet, potestatem, & prout solet in resiguationibus & permutationibus dari suspensio unionum, suppressionum, & aliarum gratiarum, juxta Garc. loc. post. citand. citantem pro hoc Mandat. de signat. gratia. tit. de resig. vers. datur resignatione &c.) pro illa vice, & prorogare seu differentia effectum unionis (etiam si, ut ait Garc. non sit derogatum regulæ de jure quæsito.) Chok. loc. cit. n. 6. & 7. Paris. n. 8. Pirk. loc. cit. Garc. n. 29. citans Gonz. gl. 5. §. 7. n. 137. Azor. p. 2. l. 7. c. 25. q. 8. Zechum. &c. C. Luca. de benef. d. 7. n. 2. Tond. qq. benef. p. 3. c. 156. n. 7. Lott. l. 1. q. 28. n. 172. ubi: Rector beneficij passim admittitur ad resignandum cum clausula suspensiva unionis, que nusquam deleri conseruit. Ratio hujus est, quod per hoc nullum confidabile præjudiciū fiat illi personæ aut Ecclesiæ, cui unitum est beneficium Paris. n. 9. & ex eo Pirk. cōd. quod contingere possit, ut resignatarius prius moriatur quam resignans, & ita unio circius conseruat suum effectum. Paris. Pirk. Tond. C. Luc. Lott. l. 1. qui posterior illud reflexè moner. n. 173. super hoc maximam adhibendam diligentiam; ne dicta clausula suspensiva unionis omitatur, cum siue ea purificetur unio per mortem resignantis, neque per ipsam resignationem, cum clausula consuta apponi in unionibus: cum primum per cessum &c. intelligatur de cessione libera & pura, non autem de resignatione in favorem. Quod verò clausula implicer sufficiem explicationem unionis facta, & sufficere, quod sit inserta inter clausulas & decreta generalia apposita in supplicatione, ait n. 175. & 176.

3. Porro dum resignatione in favorem & permutationis gratia facta omisso mentione unionis non valer, mox vacat beneficium, & locum habet seu subintrat unio, quoties resiguanus sciens unionem, non fecit de ea mentionem, cum enim tunc scienter nulliter resignavit, amittit jus seu titulum beneficij per resignationem. Pirk. loc. cit. Garc. n. 36. ex Paris. n. 21. Secus est, seu resignantes vel permutantes redire possunt ad sua beneficia, & unio pro tunc non habebit locum, sed expectanda erit vacatio libera, si ignoranter omisla mentione unionis, eò quod ignoraretur unitum. Paris. n. 20. Garc. cit. n. 36. citans pro hac distinctione Cassad. decis. unic. de rer. perm. n. 2. & exp̄sē dicens, idem esse de resignato unito sic ignoranter coram Ordinario. Cui contrarius esse non videtur Paris. dum n. 22. ait: Si autem quis renunciaret beneficium unitum coram Ordinario, teneo subintrare unionem, & per consequens Ordinarium non posse conferre illud beneficium; unio namque sortitur effectum per cessum vel decesum, & sic in casu mortis & resignationis simplicis, & n. 17. addit. Idem erit dicendum in resignatione simplici coram Papa facta, quod nimur inret unio &c. sub intelligi enim ab eo videtur; si quis scienter fecerit, & quod per resignationem simplicem validam vel scienter factam nulliter unio sortitur suum effectum.

4. Respondeo ad primum secundò: hoc procedere in unione de certo beneficio facta, per quam acquiritur jus ad tale beneficium, sicut per reservationem de certo aliquo beneficio factam. Et econtra locum non habere, dum unio facta, vel potius facienda v.g. de primo vacatu, ita ut unio hæc non capiat beneficium resignatum ex causa permutationis vel in favorem, sed illud permittantibus

tantibus vel resignatio sit conferendum, non sequitur ac in reservatione de primo vacatu, non includuntur vacatura per resignationem permutationis gratia factam. Garc. loc. cit. n. 37. & 38. Paris. l. 10. a. n. 18.

5. Respondeo ad primum tertio: huc procedere in unione de beneficio, vel beneficiis certis simpliciter & absolute facta; non verò dum unio facta de beneficiis etiam certis, vacatur per cesso vel decepsum, & sic restricta ad illos modos vacandi, ita ut huc beneficia adhuc resignari possint in favorem & permutari, cum si sic resignentur, non vacent per cessum (utpote qui solam resignationem simplicem tonat) nec per decepsum, adeóque non intret unio, tradit. Paris. loc. cit. q. 4. n. 38. citans Rot. in Conchen. præstomiti. de mense Octob. 1542. teste Put. decis. 357. l. 1. Item l. 2. q. 9. n. 12. citans Cassad. decis. 3. de renunc. Item l. 2. q. 19. n. 7. Quod idem, quamvis dicat Garc. loc. cit. n. 39. citans pro hoc insuper Mand. de signat. gratia. rit. de regressu. vers. notand. est. Mohed. decis. rit. de renunc. &c. subiungit tamen n. 41. dicendum nihilominus esse, non valere talium beneficiorum resignationem in favorem, seu ex causa permutationis, nisi facta mentione & suspensione dictæ unionis, pro quo citat Rebuff. in pr. tit. de unio. revoc. n. 32. & præcipue Rotam in Eugubin. benef. 10. decemb. 1590. quam decisionem ad fusum recitat n. 42. & addit n. 43. si talis resignatio in favorem, seu ex causa permutationis de beneficio unito per cessum vel decepsum est facta scienter, intrare statim unionem, citat pro hoc Rebuff. ubi ante n. 20. Aliam adhuc limitationem vide infra, ubi, quæ beneficia permutari non possint.

6. Respondeo ad primum quartum: Sed neque beneficia unita, postquam unio sortita suum effectum, resignari possunt; cum per unionem extinguatur titulus & nomen beneficij, & non dicatur amplius beneficium, nec censetur beneficium separatum, sed sub titulo beneficij; cui facta unio, sit confusum. Garc. loc. cit. nn. 24. citans Ferret. cons. 255. na. 9. nec per se impetrari potest tale beneficium, etiam à Papa, nisi narrata unione. Garc. ibid. citans Hojed. de incompat. p. 2. c. 3. n. 12. neque etiam valet permutatio de tali. Garc. ibid. citans Sarn. ad reg. de infirm. q. 15. & Bellam. p. 3. q. 7. in fine. ubi: quod de suppresso est indubitatum, permutari non posse; quia illud, quod non est, permutari non potest; nisi suppressio venisset post renunciationem) Item Gonz. gl. 5. §. 7. n. 11. 14. & 22. Azor. p. 2. l. 7. c. 29. q. 7. licet subjungat Garc. nn. 25. ex Bonifac. in clem. 1. de rer. permuat. in fine. Quod beneficium unitum v. g. capitulo permutari possit cum beneficio Titi, ita ut hoc uniatur capitulo, & illud conferatur Titio: cui ipse consentit, dicens fieri dissoluta unione ex causa utilitatis vel necessitatis id Ecclesia. Quinimo addit n. 26. etiam beneficia unita videntur posse permutari inter se, citat pro hoc e. cum venerabilis. de except. & Corad. de benef. p. 1. c. 9. n. 1.

7. Respondeo ad secundum: beneficium existit & suppressum, que non vacant, ut sunt Canoniciatus & præbenda in Ecclesia non numerata, resignari quoque in favorem, tradit. Paris. l. 2. q. 13. n. 1. citans Gemin. in c. licet. de rer. permuat. in 6. n. 24. Item posse ea permutari ibidem tradit. Paris. n. 2. citans Gamb. in cit. c. licet. n. 51. ex rationibus ibi allegatis contra Bellam, de permuat. benef. p. 2. q. 1. n. 8.

P. Leutrem. Fori Benef. Tom. III.

8. Respondeo ad tertium: beneficia sine redditibus, sive carentia redditibus resignari possunt, etiam in favorem. Paris. l. 2. q. 8. n. 2. dicens sic resolutum à Rota in Tarragon. de mense Jun. 1530.

Questio 299. An beneficia commendata possint resignari?

1. Respondeo primò: Beneficia in commendam temporalem data ob utilitatem Ecclesie, donec ei provisum de Rectore, et si dimitti & resignari possint in manibus Superioris (licet enim tunc resignans nullum jure & titule se abdicet; cum nullum habeat; deponit tamen administrationem, quam habet. Paris. l. 2. q. 17. n. 7. Pirk. ad tit. de renunc. n. 16. citans Azor. p. 2. l. 7. c. 25. q. 20.) in favorem tamen resignari vel permutari non possunt; quia commendatarius jus nullum haberet seu titulum in tali beneficio; sed solam administrationem. AA. iidem. Paris. n. 2. & 3. plura de hoc postremo ex professo infra, ubi de permutatione beneficii cum non beneficio.

2. Respondeo secundò: data tamen in commendam perpetuam, hoc est, ad vitam commendatarii, seu commendatæ perpetue resignari etiam in favorem possunt; quia commendatarius consequitur, & habet in illo beneficio verum jus ac titulum, non secus ac si ipsi simpliciter collatum esset. Paris. loc. cit. n. 9. & 10. Pirk. & Azor. ll. cit. cum commun.

Questio 300. An beneficium, super quo reservatus est alteri regressus, possit resignari?

Respondeo: Si reservatus est regressus cum clausula, per cessum etiam in favorem vel decepsum, resignari non potest in favorem; quia eo cedentes in favorem, intrat regressus. Paris. l. 2. q. 18. n. 1. citans Mand. in pr. signat. gratia. vers. regressus. Caputq. decis. 215. p. 1. in principio &c. Per quod ipsum indicate satis videtur Paris. secus esse, si regressus reservatus simpliciter cum clausula, per cessum vel decepsum. Nihilominus Barb. juris Eccl. l. 3. c. 15. nn. 146. Simpliciter negat posse reservari in favorem beneficium, in quo alii fuit reservatus regressus. citat Vivian. de jure patr. l. 12. 10. c. n. 38. &c. Quod si tamen etiam habens regresum cum dicta clausula: per cessum etiam in favorem: præstaret suum confessum, & suspenderet regresum pro illa vice ad effectum, ut beneficiatus posset resignare beneficium, super quo reservatus regresus in favorem sui, posse illud resignari in favorem, assertit Paris. ibid. num. 2. Si autem in hoc casu resignatio aliunde foret nulla ex causa aliqua, non censeretur durare consensum habentis regresum, & consequenter, cum existente resignatione nulla, jus non censetur abdicatum à resignante, si is moretur, vel contraheret matrimonium, intrare regresum & consensum prædictum præstitum super actu nullo ei non prejudicare.

Questio 301. An beneficia, quorum, dum vacant, conferendorum indultum speciale habet aliquis v. g. S. R. E. Cardinates, resignari possint?

1. Respondeo prius in genere: Considerandum, sub qua forma seu sub quibus clausulis istiusmodi indultum concessum. Unde

2. Respondeo secundò in specie primò: dum concessum v. g. Cardinalibus indultum, ut conferre possint bene.